

JUSTITSMINISTERIET

Værn mod voksne der krænker børn

Tiltag til bekæmpelse af seksuelle krænkelser mod børn

Maj 2021

Indhold

1.	Strafskærpelse for seksuelle overgreb mod børn _____	3
2.	Børn under 15 år skal ikke kunne give samtykke til sex med en voksen _____	4
3.	Forbud mod sexdukker der fremstår som børn _____	5
4.	Udrejseforbud for personer dømt for seksuelle overgreb _____	6
5.	Styrket samarbejde mellem politiet og pengeinstitutter om bekæmpelse af fjernovergreb _____	7
6.	Børneattesten udvides _____	8
7.	Hemmelig ransagning i sager om besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn _____	9
8.	Stærkere indsats over for digitale krænkelser _____	10
9.	Midler til styrket indsats til personer med seksuelle tanker om børn _____	11

Forord

Seksuelle overgreb begået mod børn er en af de mest alvorlige forbrydelser, der findes. Forbrydelsen kan påvirke offeret resten af livet og ødelægge unge og håbefulde liv.

Når en voksen forgriber sig på et barn, er det et kæmpemæssigt tillidsbrud fra den voksnes side. Alligevel kan det være børnene, der ender med at føle skyld, skam og lavt selvværd. Det er vel-dokumenteret, at børn udsat for seksuelle overgreb har ringere trivsel end andre børn. Samtidig kan de traumer, der er forbundet med seksuelle overgreb, følge børnene langt ind i voksenlivet. Udvikling af posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD), angst og depression forekommer således oftere blandt mennesker, der har oplevet seksuelle overgreb i barndommen, end blandt andre mennesker.

De sociale medier og internettet har desværre åbnet nye muligheder for, at seksuelle overgreb kan finde sted. Billeder og videoer kan benyttes i processen, ligesom grooming, hvor en krænker bruger nettet til at opbygge en relation til et barn med henblik på at begå et seksuelt overgreb, er blevet mere udbredt.

Alle børn har ret til en god og tryk barndom. Derfor styrkede regeringen i 2019 forbudsordningen, der gælder for dømte seksualforbrydere, ved at udvide adgangen til at meddele dømte seksualforbrydere forbud mod at opholde sig sammen med børn og skærpe tilsynet med de dømte.

Regeringen mener, at der kan gøres mere for at styrke bekæmpelsen af seksuelle overgreb begået mod børn. Regeringen præsenterer derfor 9 initiativer, der skal sikre, at vi bliver bedre til at forebygge, afsløre og efterforske seksuelle krænkelser. Samtidig skal dem, der krænker, i højere grad mødes med konsekvens. Det skylder vi børnene.

I arbejdet med udspillet har regeringen været i dialog med Red Barnet, som har bidraget med værdifuldt input.

København, maj 2021

Justitsminister Nick Hækkerup

1. Strafskærpelse for seksuelle overgreb mod børn

I dag er der stor forskel på straffen for seksuelle overgreb på børn, alt efter om der er tale om samleje eller ej. Strafniveauet er således betydeligt lavere, hvis der er tale om andre seksuelle overgreb, end hvis der er tale om fuldbyrdet samleje.

Når det drejer sig om overgreb i form af samleje med et barn, er der eksempler på, at der er blevet idømt fængselsstraffe på op mod 6 års varighed. Når det drejer sig om overgreb i form af andre seksuelle forhold end samleje, er strafniveauet betydeligt lavere. I den højere ende af skalaen er der eksempler, hvor der er blevet straffet med fængsel i niveauet 1 år til 1 år og 3 måneder. I den lavere ende af skalaen er der eksempler, hvor et enkelt overgreb i familieforhold er blevet straffet med helt ned til 3-4 måneders fængsel.

Regeringen mener, at det nuværende strafniveau i sager om andre seksuelle overgreb end samleje mod børn er for lavt. Strafniveauet afspejler ikke den alvorlige krænkelse af barnet, der finder sted, når et barn tvinges til seksuel omgang med en voksen, uagtet om der er tale om samleje. Strafniveauet tager heller ikke højde for de langvarige fysiske og psykiske konsekvenser, en sådan krænkelse kan medføre.

Regeringen vil derfor i efteråret 2021 fremsætte et lovforslag, der skal skærpe straffen for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om andet seksuelt forhold end samleje med et barn under 15 år. Med forslaget vil regeringen skærpe straffen med 50 pct. sammenlignet med nugældende strafniveau. Det betyder, at sager om andet seksuelt forhold end samleje med et barn, hvor der i dag udmåles en straf på 1 års fængsel, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med 1 år og 6 måneders fængsel.

2. Børn under 15 år skal ikke kunne give samtykke til sex med en voksen

Regeringen mener, at et barn under 15 år er ude af stand til at give frivilligt samtykke til et seksuelt forhold med en person, der er betydeligt ældre end barnet. Derfor mener regeringen, at samleje med et barn under 15 år bør betegnes som voldtægt, hvis gerningspersonen er betydeligt ældre.

I dag bliver en person, der har samleje med et barn under 12 år, straffet for voldtægt, uanset hvordan omstændighederne ved samlejet var. Sådan er det ikke, hvis barnet er over 12 år. I det tilfælde straffes man kun for voldtægt, hvis der ikke foreligger samtykke fra begge parter side.

Det ønsker regeringen at ændre.

Regeringen har allerede taget en række initiativer til at sikre en bedre beskyttelse mod seksuelle overgreb, herunder overgreb rettet mod børn. Som et vigtigt initiativ er straffelovens bestemmelse om voldtægt blevet ændret, så det fremgår af bestemmelsen, at sex uden samtykke er voldtægt.

Regeringen ønsker, at det også skal fremgå klart af loven, at børn ikke kan samtykke til et seksuelt forhold med en voksen, der er betydeligt ældre end barnet.

Regeringen vil derfor i efteråret 2021 fremsætte et lovforslag, der skal ændre straffelovens voldtægtsbestemmelse, så samleje med et barn under 15 år fremover per definition skal være voldtægt, hvis gerningsmanden er fyldt 22 år.

3. Forbud mod sexdukker der fremstår som børn

Regeringen mener, at vi som samfund skal sende et klart signal om, at vi tager afstand fra alle former for seksuelle overgreb mod børn.

Det indebærer også, at vi ikke skal acceptere, at børn seksualiseres i form af virkelighedstro dukker, der fremstår som børn og er skabt med et seksuelt formål.

Straffeloven indeholder i dag et forbud mod at udbrede pornografiske fotografier, film eller lignende af personer under 18 år. Men det at eje, købe eller sælge sexdukker, der fremstår som børn, er derimod ikke strafbart. Regeringen mener, at der bør indføres et forbud mod besiddelse og salg af sådanne dukker.

Derfor vil regeringen i efteråret 2021 fremsætte et lovforslag, der kriminaliserer besiddelse og overdragelse af sexdukker, der fremstår som børn.

Regeringen foreslår endvidere, at en dom for den nye bestemmelse vil skulle anføres på den pågældendes børneattest. Attesten kan udstedes, hvis den dømte søger beskæftigelse, hvor vedkommende skal have direkte kontakt med eller færdes fast blandt børn under 15 år. På attesten vil en potentiel arbejdsgiver således kunne se, om den pågældende er dømt for en række bestemmelser om seksuelle overgreb mod børn.

4. Udrejseforbud for personer dømt for seksuelle overgreb

Som samfund skal vi tage alle midler i brug for at sikre, at personer, som er dømt for overgreb mod børn, ikke begår nye overgreb – hverken inden for eller uden for Danmarks grænser.

I dag kan personer, der er dømt for overgreb mod børn, gives en række forbud – for eksempel mod at opholde sig bestemte steder eller at have kontakt med børn. Der er imidlertid intet til hinder for, at dømte for seksuelle overgreb rejser til udlandet og begår nye overgreb.

Det ønsker regeringen at lave om på.

Derfor vil regeringen i efteråret 2021 fremsætte et lovforslag, der giver domstolene mulighed for at udstede udrejseforbud til personer, der er dømt for seksuelle overgreb. Forbuddet vil kunne gives, hvis der er risiko for, at den pågældende vil begå nye overgreb i udlandet og vil gælde i en afgrænset periode.

Som en følge af udrejseforbuddet foreslår regeringen, at politiet i en periode skal kunne inddrage passet hos en person dømt for seksuelle overgreb mod børn. Passet skal kunne inddrages i den periode, hvor vedkommende er forbudt udrejse, således at forbuddet kan håndhæves effektivt.

5. Styrket samarbejde mellem politiet og pengeinstitutter om bekæmpelse af fjernovergreb

I efteråret 2019 rullede en chokerende dokumentar om fjernovergreb på børn over de danske TV-skærme. I dokumentaren fik man indblik i et nyt og frygteligt fænomen, hvor danskere bruger internettet til at bestille og streame overgreb på børn i udlandet. Betalingen foregår ved, at gerningsmændene overfører penge til udlandet ofte via pengeinstitutter.

Europol vurderer, at fænomenet omkring livestreaming af seksuelle overgreb mod børn fortsat er i vækst, og at problemet særligt er vokset under COVID-19 pandemien¹.

Efterforskning af fjernovergreb er et komplekst sagsområde, der er præget af svære arbejdsbetingelser for politiet. Det skyldes, at denne form for kriminalitet foregår i privatsfæren sammenholdt med den lukkethed og kryptering, der eksisterer på internettet.

Politiet bliver derfor typisk ikke bekendt med kriminaliteten, medmindre politiet modtager en anmeldelse, laver et tilfældighedsfund ved en ransagning eller undersøger en dømt seksualforbryders computer.

I dag har vi ikke den nødvendige juridiske ramme, der muliggør, at politiet og pengeinstitutter kan drøfte og udveksle oplysninger om mistænkelige forhold vedrørende fjernovergreb. Regeringen vil tilvejebringe en sådan ramme, så det fremover bliver lettere for politiet at efterforske fjernovergreb.

I forbindelse med flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden fra december 2020 blev det besluttet at etablere et formaliseret operativt samarbejde mellem politiet, andre relevante myndigheder og udvalgte private aktører om at bekæmpe og forebygge hvidvask og terrorfinansiering. Myndighederne og de private aktører skal kunne drøfte og udveksle oplysninger om mistænkelige forhold, herunder konkrete virksomheder og personer der kan have relation til mere alvorlige sager om hvidvask eller terrorfinansiering. I forbindelse med etableringen af et lovgrundlag for dette samarbejde vil regeringen skabe den juridiske ramme, der muliggør, at politiet og pengeinstitutter kan udveksle oplysninger om mistænkelige forhold vedrørende fjernovergreb.

Regeringen vil fremsætte et lovforslag herom i efteråret 2021.

¹ [Europol 2020: Internet Organised Crime Threat Assessment \(IOCTA\)](#).

6. Børneattesten udvides

Børneattesten er en særlig straffeattest, som blandt andet indeholder visse oplysninger om en persons seksualforbrydelser. Børneattesten anvendes af virksomheder, myndigheder og foreninger i forbindelse med ansættelse eller beskæftigelse af personer, der som led i udførelsen af deres opgaver skal have direkte kontakt med børn under 15 år, eller der som led i udførelsen af deres opgaver skal færdes fast blandt børn under 15 år.

I den seneste tid har der været historier fremme i pressen om, at idrætsforeningerne har svært ved at skærme børn og unge mod seksuelle krænkelser. Historierne har blandt andet drejet sig om trænere i idrætsforeningerne, hvor det har vist sig, at en træner tidligere har været straffet for at have et seksuelt forhold med en mindreårig eller ung idrætsudøver.

Det er strafbart for trænere, undervisere og lignende personer at have et seksuelt forhold med børn og unge op til 18 år, der er betroet den pågældende til eksempelvis undervisning.

Men i dag vil børneattesten kun indeholde oplysninger herom, hvis overtrædelsen er begået mod et barn under 15 år.

Regeringen ønsker et så sikkert og effektivt værn som muligt mod seksuelle krænkelser og overgreb mod vores børn og unge. Vi vil derfor udvide børneattesten, så det også vil fremgå, hvis en person tidligere er blevet straffet for at have et seksuelt forhold til en ung mellem 15 og 17 år, som den pågældende har været betroet som træner, underviser eller lignende.

Det vil sige, at det fremover vil fremgå af børneattesten, hvis f.eks. en træner, der skal have med børn at gøre, er blevet dømt for at have haft et seksuelt forhold til en elev på 17 år.

Ændringen af børneattesten vil ske gennem en ændring af kriminalregisterbekendtgørelsen og vil have effekt på alle områder, hvor børneattesten bruges, herunder kultur- og socialområdet.

Regeringen forventer at sende et udkast til ændring af kriminalregisterbekendtgørelsen i offentlig høring i efteråret 2021.

7. Hemmelig ransagning i sager om besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn

Når politiet finder frem til personer, der ejer og udbreder seksuelt overgrebsmateriale med børn, dækker det ofte over omfattende og alvorlig kriminalitet. Personer, der ejer større mængder af materialet, vil typisk være en del af et større kriminelt og lukket netværk, der gør sig skyldig i meget alvorlige tilfælde af seksuelle overgreb mod børn.

Personer, der besidder og udbreder seksuelt overgrebsmateriale med børn, er ofte meget it-kyn-dige og sikkerhedsbevidste. For at få adgang til materialet anvender de ofte avancerede adgangskoder og foretager kryptering af deres it-udstyr.

Det kan være en udfordring at få oplyst disse adgangskoder, når politiet foretager almindelige ransagninger og afhøringer af mistænkte mv.

Regeringen vil derfor indføre mulighed for, at politiet, uden at den mistænkte eller andre gøres bekendt hermed, kan foretage ransagning af den mistænktes computer eller bopæl i sager om besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn.

Hemmelig ransagning kan i dag ske, når det er nødvendigt af hensyn til efterforskningen at undgå, at de implicerede advares, og efterforskningen vedrører særlig kriminalitet som f.eks. drab, nar-kotikaforbrydelser og terrorisme.

Adgangen til hemmelig ransagning i sager om besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn skal medvirke til, at politiet hurtigere og i videre omfang kan afdække de adgangskoder, der er essentielle for at kunne fastlægge den mistænktes handlinger og rolle og herved få standset de kriminelle handlinger.

Ligeledes skal adgangen hertil føre til en tidligere afdækning af bagvedliggende seksuelt misbrug af børn og netværk med seksuelle krænker af børn.

Regeringen vil derfor fremsætte et lovforslag i efteråret 2021, der skal udvide retsplejelovens § 799 om hemmelig ransagning, så sager om straffelovens § 235 om besiddelse og udbredelse af seksuelt overgrebsmateriale med børn omfattes.

8. Stærkere indsats over for digitale krænkelse

De sociale medier og internettet har åbnet nye muligheder for, at seksuelle overgreb kan finde sted. En krænker kan for eksempel bruge nettet til at opbygge en relation til et barn med henblik på at begå seksuelt overgreb. Dette fænomen kaldes grooming.

Et andet fænomen, vi desværre ser udfoldet i disse år, er såkaldt sextortion, hvor en person afpresser et offer ved at true med at offentliggøre nøgenbilleder eller lignende. Hertil kommer, at der i det digitale rum er platforme, der faciliterer sugardating, som i værste fald kan medføre et liv i prostitution for dem, der benytter sig af den mulighed for at tjene penge.

Straffelovens bestemmelser om seksualforbrydelser efterlader et tomrum i forhold til, hvordan sådanne situationer bør håndteres, og tvivl om, hvorvidt digitale krænkelse kan straffes på lige fod med fysiske seksuelle krænkelse.

Der er derfor behov for at se på, om de gældende regler i straffeloven på området for digitale krænkelse er tilstrækkelige.

Regeringen vil derfor – og i forlængelse af flerårsaftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi – nedsætte en arbejdsgruppe, der skal vurdere, om der er behov for at ændre straffeloven som følge af den digitale udvikling. Arbejdsgruppen vil i den forbindelse navnlig have til opgave at se på behovet for en selvstændig bestemmelse om grooming, om sextortion i tilstrækkelig grad kan straffes efter de gældende regler i straffeloven, og på, om fremkomsten af digitale platforme, der udbyder, formidler eller faciliterer sugardating eller lignende, bør give anledning til en justering af f.eks. rufferiparagraffen, herunder i forhold til sådanne platforme, der formidler kontakt til personer under 18 år.

Arbejdsgruppen forventes at være færdig med denne undersøgelse inden udgangen af 2021.

9. Midler til styrket indsats til personer med seksuelle tanker om børn

Personer med seksuelle tanker om børn kan være forpinte og kan have ønske om hjælp. Der findes i dag forskellige tilbud til målgruppen, herunder behandlingstilbud og et anonymt rådgivningstilbud. Det er vigtigt, at der er kendskab til og mulighed for relevante rådgivnings- og behandlingstilbud, så personer med seksuelle tanker om børn kan få hjælp.

Som led i udmøntning af Sundhedspulje til højt prioriterede indsatser på sundhedsområdet, jf. aftale om finansloven for 2018 indgået mellem den daværende regering og Dansk Folkeparti, blev der i 2018 afsat midler til at foretage en afdækning af behandlingstilbud til personer med seksuelle tanker om børn med henblik på at styrke indsatsen på området.

På den baggrund har Cowi for Sundhedsstyrelsen udarbejdet *"Undersøgelse af muligheder for at styrke indsatsen til mennesker med pædofile tanker"*, som blev offentliggjort i 2019. Rapporten kortlægger blandt andet tilbud og erfaringer og en række mulige indsatsområder.

Blandt forslagene til indsatsområder peges der blandt andet på øget oplysning og bedre betingelser og adgang til tilbud, herunder udvidede rådgivningstilbud mv. Den konkrete udmøntning af de resterende midler vil ske efter oplæg fra sundhedsministeren med inddragelse af partierne med henblik på at styrke indsatsen til personer med seksuelle tanker om børn.

Værn mod voksne der krænker børn

Tiltag til bekæmpelse af seksuelle krænkelser mod børn

Dato

[dd mmmm åååå]

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon

72 26 84 00

Email

jm@jm.dk

ISBN

978-88-98564-35-7

Foto

Scanpix